

Áp lực nguồn cung dồn về hệ thống PVOIL, kiến nghị điều chỉnh giá xăng dầu theo ngày

14:26 06/03/2026

Sản lượng bán lẻ xăng dầu tại hệ thống cửa hàng của PVOIL tăng mạnh trong những ngày đầu tháng 3 khi giá nhiên liệu thế giới leo thang do căng thẳng địa chính trị. Trước nguy cơ tái diễn tình trạng khan hiếm cục bộ như năm 2022, doanh nghiệp kiến nghị cơ quan quản lý xem xét điều chỉnh giá xăng dầu theo ngày để giảm áp lực tài chính cho các thương nhân đầu mối và đảm bảo nguồn cung cho thị trường.

Áp lực đảm bảo nguồn cung xăng dầu trên thị trường đang gia tăng nhanh chóng khi nhu cầu mua dự trữ của người dân và doanh nghiệp tăng mạnh. Tổng Công ty Dầu Việt Nam (PVOIL) – đơn vị thành viên của Tập đoàn Công nghiệp - Năng lượng Quốc gia Việt Nam (Petrovietnam) cho biết, mức độ áp lực hiện nay thậm chí còn lớn hơn giai đoạn năm 2022, khi xung đột Nga - Ukraine khiến chuỗi cung ứng xăng dầu toàn cầu bị gián đoạn.

Theo PVOIL, sản lượng bán lẻ tại khoảng 1.000 cửa hàng xăng dầu trong hệ thống đã tăng đột biến trong những ngày đầu tháng 3. Cụ thể, ngày 4/3, sản lượng bán lẻ bình quân tăng 32% so với mức trung bình của tháng 1/2026 và tăng 43% so với mức bình quân của tháng 2/2026. Sang ngày 5/3, mức tăng còn mạnh hơn khi sản lượng bán lẻ bình quân tăng 44% so với tháng 1 và tăng 55% so với tháng 2. Riêng đối với mặt hàng dầu DO, sản lượng bán ra trong ngày 5/3 tăng tới 63% so với mức bình quân tháng 1/2026.

Qua kiểm tra thực tế tại một số cửa hàng, PVOIL ghi nhận hiện tượng nhiều xe tải lớn trang bị bình dự trữ nhiên liệu phụ liên tục vào mua xăng dầu với khối lượng lớn ngay sau khi giá xăng được điều chỉnh tăng vào chiều 5/3. Có trường hợp mỗi lượt đổ lên tới khoảng 600 lít nhiên liệu và sau vài giờ lại quay lại tiếp tục mua thêm. Theo doanh nghiệp, việc tích trữ nhiên liệu với số lượng lớn không chỉ tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn cháy nổ mà còn có thể tạo ra tình trạng khan hiếm cục bộ tại một số cửa hàng.

PVOIL cho rằng tình trạng này diễn ra trong bối cảnh giá xăng dầu thế giới tăng mạnh từng ngày do căng thẳng địa chính trị tại Trung Đông, khiến tâm lý tích trữ trên thị trường gia tăng. Điều này làm dấy lên lo ngại về khả năng lặp lại tình trạng khan hiếm xăng dầu cục bộ từng xảy ra vào năm 2022.

Dữ liệu từ bảng giá xăng dầu thành phẩm Platts Singapore – thị trường nhập khẩu xăng dầu lớn nhất của Việt Nam và cũng là cơ sở quan trọng trong việc tính toán giá xăng dầu trong nước – cho thấy giá nhiên liệu đã tăng mạnh trong ba ngày gần đây.

Cụ thể, ngày 3/3, giá xăng RON 92 tăng 5,24 USD/thùng so với ngày 2/3; xăng RON 95 tăng 5,87 USD/thùng; trong khi dầu DO 0.05 tăng tới 10,72 USD/thùng. Sang ngày 4/3, giá tiếp tục tăng khi RON 92 tăng thêm 4,12 USD/thùng, RON 95 tăng 5,7 USD/thùng và dầu DO 0.05 tăng 15,35 USD/thùng. Đến ngày 5/3, giá xăng RON 92 và RON 95 cùng tăng 6,62 USD/thùng, còn dầu DO 0.05 tăng 11,61 USD/thùng.

Như vậy, chỉ trong ba ngày từ 3/3 đến 5/3, giá xăng RON 92 tại Singapore đã tăng tổng cộng 15,98 USD/thùng so với ngày 2/3; xăng RON 95 tăng 16,61 USD/thùng và dầu DO 0.05 tăng tới 37,68 USD/thùng.

Theo công thức tính điểm hòa vốn của các thương nhân đầu mỗi xăng dầu, khi giá xăng dầu Platts tăng thêm 1 USD/thùng (tương đương khoảng 26.000 đồng/thùng), giá bán lẻ trong nước cần tăng khoảng 160 đồng/lít thì doanh nghiệp mới không bị lỗ.

Tuy nhiên, với kỳ điều chỉnh giá ngày 5/3 vừa qua, mức tăng trong nước vẫn chưa theo kịp đà tăng của giá thế giới. Theo đó, giá xăng RON 95 được điều chỉnh tăng 2.189 đồng/lít, xăng E5 RON 92 tăng 1.926 đồng/lít và dầu DO tăng 3.758 đồng/lít so với giá cơ sở trước đó. PVOIL cho rằng mức điều chỉnh này vẫn thấp hơn mức tăng tương ứng của giá thế giới, khiến các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu tiếp tục phải chịu lỗ.

Trước thực tế này, PVOIL kiến nghị Chính phủ và Bộ Công Thương xem xét điều chỉnh cơ chế điều hành giá xăng dầu theo hướng rút ngắn chu kỳ, từ điều chỉnh theo tuần như hiện nay sang điều chỉnh theo ngày. Theo doanh nghiệp, việc điều chỉnh giá linh hoạt hơn sẽ giúp 33 thương nhân đầu mỗi xăng dầu có nguồn lực tài chính để duy trì nhập khẩu và đảm bảo nguồn cung cho thị trường, tránh tình trạng gián đoạn nguồn cung như từng xảy ra trước đây.

Ở góc độ hiệp hội ngành, ông Bùi Ngọc Bảo – Chủ tịch Hiệp hội Xăng dầu Việt Nam cho biết, thực tế trong các giai đoạn thị trường khan hiếm gần đây, những doanh nghiệp đầu mỗi nhà nước như Petrolimex hay PVOIL vẫn thực hiện đúng cam kết về sản lượng tạo nguồn dù phải nhập khẩu với giá cao hơn giá bán trong nước. Điều này đồng nghĩa với việc càng nhập khẩu thì càng chịu lỗ, giống như giai đoạn năm 2022.

Trong khi đó, nhiều thương nhân đầu mỗi tư nhân do hạn chế về năng lực tài chính nên không thể thực hiện đầy đủ sản lượng nhập khẩu được phân giao. Bên cạnh đó, khi hoạt động kinh doanh thua lỗ, các ngân hàng thương mại cổ phần cũng không sẵn sàng cấp tín dụng cho doanh nghiệp, khiến việc tạo nguồn xăng dầu càng gặp khó khăn. Theo ông Bảo, đây chính là một trong những “nút thắt” quan trọng trong cơ chế điều hành thị trường xăng dầu hiện nay.

Để tháo gỡ vướng mắc, Hiệp hội Xăng dầu Việt Nam kiến nghị Chính phủ sớm ban hành Nghị định mới về quản lý kinh doanh xăng dầu để thay thế các quy định hiện hành. Theo dự thảo nghị định, các thương nhân đầu mỗi và cửa hàng bán lẻ sẽ được trao quyền chủ động hơn trong việc quyết định giá bán, trong

khi cơ quan quản lý nhà nước tập trung vào công tác kiểm tra, giám sát và hậu kiểm.

Theo ông Bùi Ngọc Bảo, nếu cơ chế này được áp dụng, các doanh nghiệp sẽ chủ động hơn trong việc tạo nguồn hàng, từ đó giúp thị trường xăng dầu vận hành linh hoạt hơn ngay cả khi giá thế giới biến động mạnh.

Ở góc độ doanh nghiệp, Tiến sỹ Giang Chấn Tây – Giám đốc Công ty TNHH MTV Bội Ngọc – cho biết theo quy định tại Nghị định 95/2021/NĐ-CP, thương nhân đầu mối phải duy trì dự trữ tối thiểu tương đương 20 ngày cung ứng, trong khi thương nhân phân phối phải duy trì dự trữ tối thiểu 5 ngày. Vì vậy, trong ngắn hạn nguồn cung xăng dầu trên thị trường cơ bản vẫn được đảm bảo.

Tuy nhiên, từ kinh nghiệm của nhiều quốc gia trên thế giới, ông Tây cho rằng Việt Nam cần sớm xây dựng hệ thống kho dự trữ xăng dầu quốc gia với quy mô từ 30 đến 60 ngày tiêu thụ để chủ động ứng phó trong các tình huống biến động địa chính trị hoặc gián đoạn nguồn cung toàn cầu.

Bên cạnh đó, việc phát triển nhiên liệu sinh học cũng được xem là một hướng đi quan trọng nhằm đa dạng hóa nguồn cung năng lượng. Theo ông Tây, cần đẩy mạnh sản xuất cồn sinh học ethanol từ nguyên liệu như sắn và rỉ mía để tiến tới phối trộn xăng E10, qua đó góp phần gia tăng nguồn cung xăng sinh học cho thị trường và giảm phụ thuộc vào xăng dầu truyền thống.

Phương Thảo (t/h)